

حمایت و مقاومت

اگر بپذیریم که خطوط روند مانند چکش در نجاری باشند، آنگاه حمایت و مقاومت مانند تخته نجاری هستند. قیمت در مناطق حمایتی و مقاومتی متوقف و یا حتی وارونه شده و همین مسئله به پیش‌بینی روند آینده کمک می‌کند. خوشبختانه تکنیک‌های بسیاری برای شناسایی حمایت و مقاومت وجود دارد که در مورد آن‌ها توضیح داده خواهد شد.

در پاییز سال ۱۹۸۷، یکی از دوستانم به من گفت که سهم یک صندوق سرمایه‌گذاری را خریداری کرده است. این اولین بار بود که در بازار سهام سرمایه‌گذاری می‌کرد و هیجان‌زده شده بود! در دوشنبه سیاه یعنی ۱۹ اکتبر ۱۹۸۷، شاخص داو جونز بیش از ۲۲ درصد از ارزش خود را طی یک روز از دست داد.

دوستانم دیگر هیجان‌زده نبود! درواقع او تصمیم گرفت به محض آنکه اصل سرمایه‌اش بازگردد، سهم را بفروشد و همین کار را انجام داد.

رفتار او در میان تازه‌کاران متداول است. تصور کنید که دیگران نیز به همان شیوه عمل کنند. فروش احساسی باعث نزول قیمت سهم می‌شود. مردم درست قبل از سقوط قیمت سهم یا شروع روند نزولی آن، اقدام به خرید می‌کنند و در هنگام

کاهش قیمت سهم دچار اضطراب می‌شوند. آن‌ها همچنین تصمیم قطعی می‌گیرند که در زمان بازگشت اصل سرمایه، سهم را بفروشند.

اگر این رفتار را بر روی نمودار ترسیم کنید، مشاهده خواهید کرد که سهم قله‌ای ایجاد می‌کند و سپس مجدداً قله دیگری در همان سطح قیمتی ایجاد می‌گردد. فروش هماهنگ سهامداران باعث ایجاد مانعی برای حرکت صعودی قیمت‌ها می‌شود که «مقاومت بالاسری» نام دارد.

الگوی رفتاری مشابهی برای دژه‌ها وجود دارد. مردم می‌خواهند سهم را در قیمت ۱۰ دلار بخرند، اما قیمت شکاف بالاتری ایجاد می‌کند و از سطح ۱۰ دلار دور شده و به سمت ۱۵ دلار افزایش می‌یابد. آن‌ها این حرکت صعودی را از دست می‌دهند و تصمیم جدی می‌گیرند که اگر سهم به ۱۰ دلار بازگشت، آن را خریداری کنند.

هنگامی که سهم به ۱۰ دلار کاهش می‌یابد، آن‌ها به دیگر خریداران پیوسته و خرید می‌کنند. این تقاضای خرید بستری را در آن قیمت ایجاد می‌کند که ما به آن «حمایت پائین‌دستی» می‌گوییم. این بستر از بتن ساخته نشده است؛ بنابراین قیمت

تعریف مقاومت بالاسری:

مقاومت بالاسری هنگامی رخ می‌دهد که فشار فروش بر تقاضای خرید غلبه کرده و قیمت را حداقل برای مدتی پایین‌تر نگاه دارد.

تعریف حمایت پائین‌دستی:

حمایت پائین‌دستی هنگامی رخ می‌دهد که تقاضای خرید بر فشار فروش غلبه کرده و بستری موقت در زیر سهم ایجاد شود.

شکل ۱۴: ANF US EQUITY (ABERCROMBIE & FITCH CO)

شروع می‌شوند و به B، C، D و E برخورد می‌کنند را به هم وصل می‌کنیم. در نقطه F، قیمت به خط روند نفوذ می‌کند و کاهش می‌یابد.

توجه کنید که در H، G و I، قیمت به خط روندی که پیشتر رسم شده بود برخورد کرده و این خط روند نقش سقف آن محدوده را بازی می‌کند. خط روندی که یک‌بار به‌عنوان حمایت عمل نمود، حال به‌عنوان مقاومت عمل می‌کند.

خط روند آبی مفهوم مشابهی را نشان می‌دهد، اما این خط

می‌تواند مانند موربانه عمل کرده و به آن نفوذ نماید. حمایت و مقاومت از سرشت انسان تأثیر می‌پذیرد.

حمایت و مقاومت نشان‌دهنده مناطقی هستند که قیمت احتمالاً (نه قطعاً) متوقف یا وارونه می‌شود.

حمایت و مقاومت خط روند

خطوط روند می‌توانند به‌عنوان مناطق حمایتی و مقاومتی نیز عمل کنند. به‌عنوان مثال در شکل ۱۴، دره‌های قیمتی که از A

نکته مهم:

مناطق حمایتی می‌توانند به‌عنوان مقاومت و مناطق مقاومتی می‌توانند به‌عنوان حمایت عمل کنند.

شکل ۲/۴: APD US EQUITY (AIR PRODUCTS & CHEMICALS INC)

تعریف شکاف‌های قیمت:

شکاف قیمت یک منطقه خالی در نمودار است که در آن بالاترین قیمت روز جاری در زیر کم‌ترین قیمت روز قبل یا پایین‌ترین قیمت روز جاری، بالاتر از بالاترین قیمت روز قبل قرار دارد. شکاف‌ها کارایی خوبی به عنوان مناطق حمایتی یا مقاومتی ندارند.

روند مانند خط روند قبلی به وضوح با قیمت‌ها برخورد نمی‌کند. خط روند آبی از J تا M به عنوان حمایت عمل کرده و از N تا O به عنوان مقاومت بالاسری عمل می‌کند. پس از رسم خط روند، در مورد حرکات احتمالی قیمت در آینده فکر کنید. به وسیله امتداد خط روند AF، می‌توان حدس زد که قیمت‌ها پس از برخورد با خط روند ممکن است وارونه شوند.

حمایت و مقاومت در شکاف‌ها

شکاف‌های قیمت زمانی رخ می‌دهند که کم‌ترین قیمت روز

خطوط روند می‌توانند ابزار پیش‌بینی قدرتمندی باشند، اما

«مناطق تثبیتی افقی» را نشنیده‌اید. این مناطق یکی از قدرتمندترین مناطق حمایت و مقاومت هستند؛ زیرا بین ۴۱ تا ۵۵ درصد از مواقع درست عمل می‌کنند. شکل ۴,۳ نمونه‌ای از این نوع را نشان می‌دهد.

مناطق تثبیتی افقی، محدوده‌هایی در نمودار قیمت هستند که سهم به صورت افقی حرکت می‌کند. بهترین مناطق تثبیتی افقی دارای سقف مسطح یا کف مسطح یا هردوی آن‌ها هستند. هنگامی که مناطق تثبیتی افقی در مسیر منتهی به یک الگوی نموداری پدیدار شوند، این مناطق هنگام بازگشت مجدد قیمت به آن‌ها مانند حمایت یا مقاومت عمل می‌کنند.

تصویر کوچک شده در شکل ۴,۳ نمونه‌ای از این مسئله را توضیح می‌دهد. منطقه تثبیتی افقی در قسمت خاکستری رنگ نمایش داده شده است. قیمت از این منطقه بیرون می‌آید و به سمت پائین سرازیر می‌شود و سپس یک الگوی نموداری «مثلث متقارن» پدیدار می‌گردد. پس از گریز از مثلث، قیمت مجدداً به منطقه تثبیتی افقی باز می‌گردد (منطقه بین خطوط قرمز) و سپس نزول می‌کند.

شکل ۴,۳ چگونگی عملکرد منطقه تثبیتی افقی را نشان می‌دهد. به عنوان مثال در A، قیمت طی یک ماه منطقه‌ای تثبیتی ایجاد می‌کند که من آن را با دو خط قرمز نشان داده‌ام. در D منطقه تثبیتی افقی به عنوان مقاومت بالاسری عمل می‌کند. در B و C، قیمت قدرت افزایش به بالای مقاومت بالاسری را ندارد.

منطقه بین D و G ناحیه تثبیتی ضعیفی است؛ زیرا قیمت در آنجا دارای حرکات پُرپیچ و خم است. منطقه E حمایتی در منطقه DG می‌یابد.

جاری، بالاتر از بیشترین قیمت روز قبل باشد که در نمودار روزانه به شکل شکافی صعودی درمی‌آید. شکاف نزولی هنگامی پدیدار می‌شود که بالاترین قیمت روز جاری در زیر پایین‌ترین قیمت روز قبل باقی بماند.

شکل ۴,۲ نمونه‌هایی از چند شکاف را نشان می‌دهد که به عنوان حمایت و مقاومت عمل کرده‌اند. میزان موفقیت شکاف‌ها را به عنوان حمایت و مقاومت اندازه‌گیری نموده‌ام و متوجه شدم که میزان موفقیت آن‌ها به هیچ وجه مناسب نیست. شکاف A عملاً قادر به حمایت از قیمت در نقطه B نیست. همچنین شکاف A در C مقاومت بالاسری ایجاد نموده و مانع از حرکت رو به بالای قیمت می‌شود.

شکاف D دارای ناحیه حمایتی در E (توجه کنید که قیمت به شکاف نفوذ می‌کند؛ اما به سرعت به سمت بالا بازمی‌گردد) و ناحیه مقاومتی در F است.

شکاف G نیز در ماه فوریه از قیمت‌ها حمایت می‌کند، اما در طول روند نزولی قدرمند ماه مارس، مثل برف بهاری ذوب می‌شود.

هم‌اکنون به شکاف‌های H، I، J و K نگاه کنید. آن شکاف‌ها هرگز مانعی برای قیمت نبوده‌اند.

در دنیای الگوهای شمعی، پنجره نامی است که به شکاف‌ها داده‌اند. احتمالاً دلیل این نامگذاری اینست که معامله‌گرانی که به شکاف‌ها دل بسته‌اند، پس از پی بردن به اشتباهشان از پنجره به بیرون می‌پزند!

مناطق تثبیتی افقی

اگر کتاب‌های دیگر من را نخوانده باشید، احتمالاً هرگز نام

تعریف مناطق تثبیتی افقی:

منطقه تثبیت افقی شامل تعداد زیادی نوسان قیمت با کف مسطح یا سقف مسطح و یا هر دوی آن‌ها می‌باشد. وقتی قیمت به این منطقه برخورد نماید، غالباً تغییر جهت داده و یا متوقف می‌شود. مناطق تثبیتی افقی بلند و باریک که دارای تعداد زیادی نوسان قیمت است، کارایی بهتری نسبت به مناطق کوتاه یا پهن (دارای حرکات پُرپیچ و خم قیمت) دارد.

شکل ۴/۳: AYI US EQUITY (ACUTY BRANDS INC)

نکاتی برای سرمایه‌گذاران هوشمند

دستور خرید و فروش یا حد زیان را در اعدادی که به صفر منتهی می‌شوند قرار ندهید. این ارقام جایی است که هر معامله‌گری سفارشات خود را در آن قرار می‌دهد و شاید باعث حرکات غیرمعمول قیمت شود.

زمانی که معامله‌گران تازه‌کار سهم را می‌خرند، از کارگزار می‌خواهند که در قیمت ۱۰ دلار و نه در ۹/۹۱ دلار خریداری کنند. آن اعداد رُند (اعدادی که در سمت راستشان عدد صفر وجود دارد)، نقش حمایت و مقاومت را بازی می‌کنند. زمانی که معامله‌گران اهداف قیمت را تنظیم می‌کنند، اعداد صحیح را برای فروش انتخاب می‌کنند (مثلاً ۵۰ دلار، نه ۴۹/۸۷ دلار). هنگامی که سرمایه‌گذاران اعداد صحیح مشابهی را انتخاب می‌کنند، قیمت خرید و فروش آن‌ها تبدیل به مقاومت بالاسری

من همچنین خط روندی آبی‌رنگ را رسم نمودم که از F شروع و به G ختم می‌گردد. دلیل اینکار نیز مشاهده رابطه این خط آبی رنگ با منطقه تثبیت افقی در DG بود. توجه کنید که چگونه F در پایین منطقه DG با حمایت مواجه می‌شود.

حمایت و مقاومت در اعداد صحیح

حمایت و مقاومت، محصول ترس و طمع است و حمایت و مقاومت اعداد صحیح متناسب با این تعریف می‌باشد.

شکل ۴/۴: ADS US EQUITY (ALLIANCE DATA SYSTEMS CORP)

نکاتی برای سرمایه‌گذاران هوشمند

برای تخمین مکان توقف یا وارونه شدن قیمت، از نزدیک‌ترین عدد صحیح (عددی که به صفر ختم می‌شود) استفاده کنید؛ حتی اگر سهم هرگز پیشتر به آن میزان صعود نکرده باشد.

یا حمایت پایین‌دستی می‌شود. شکل ۴،۴ نمونه‌هایی از این رفتار می‌یابد.

را نشان می‌دهد. مناطق قرمز رنگ مناطقی است که قیمت با خطوط آبی رنگ برخورد کرده و یا به نزدیکی آن آمده است. خطوط آبی رنگ نشان‌دهنده اعداد رُند ۲۰، ۳۰، ۴۰ و غیره است. مثال خوبی از حمایت و مقاومت در اعداد صحیح در A و در بخش فوقانی مرکز نمودار وجود دارد. قیمت سهم بین ماه‌های مه تا دسامبر به سطح مقاومت ۸۰ برخورد می‌کند و سپس کاهش می‌یابد. از آنجا که مردم تمایل به فروش سهم در اعداد صحیح دارند، شما بایستی پیش از رسیدن قیمت به آن سطوح اقدام به خروج کنید یعنی به جای فروش در عدد رُند ۸۰، در ۷۹/۹۳ سهم خود را بفروشید. همین روش را برای قرار دادن حدّ زیان به کار ببندید. از قرار دادن حد زیان در اعداد صحیح اجتناب کنید، زیرا بسیاری از معامله‌گران تازه‌کار حد زیان خود را در اعداد صحیح قرار

شکل ۴/۵: AWI US EQUITY (ARMSTRONG WORLD INDUSTRIES INC)

به عنوان مثال اگر سهمی از سطح قیمت ۱۷ گریز پیدا کند، می توان حدس زد که به سمت مقاومت ۲۰ حرکت خواهد کرد. معامله گران و سرمایه گذاران در قیمت ۲۰ سهم خود را می فروشند و اگر میزان فروش واقعی به اندازه کافی باشد، قیمت در آن نقطه وارونه خواهد شد. سعی کنید خود را از بقیه جدا کرده و در ۱۹/۹۵ سهم خود را بفروشید.

معامله گران روزمحرور می توانند از اعداد صحیح به عنوان اهداف قیمت استفاده کنند. هنگامی که قیمت به عددی صحیح

می دهند. اگر آن دستورات اجرا شوند، این اتفاق منجر به شروع یک حرکت عظیم و کاهش قیمت ها می گردد و می تواند با حدّ زیان های بیشتری برخورد نماید. پس از آن مجدداً فشار فروش باعث سقوط قیمت ها شده و حدّ زیان های بیشتری فعال می گردد.

می توانید از اعداد صحیح برای تخمین مکان توقف قیمت استفاده کنید، حتی اگر قبل از آن هرگز به آن اوج نرسیده باشند (بدون وجود مقاومت بالاسری آشکار).

رسید، سهم را بفروشید.

حمایت و مقاومت در قله‌ها، دره‌ها و الگوهای نموداری

حمایت و مقاومت در قله‌ها، دره‌ها و الگوهای نموداری هم می‌توانند پدیدار شوند. شکل ۴,۵ نمونه‌هایی را نشان می‌دهد. از سمت چپ شروع می‌کنیم. مثلث صعودی در G ایجاد شده است. همچنین در همان قسمت یک منطقه تثبیتی افقی شکل گرفته که سقفی مسطح دارد؛ اما شکل ثابتی ندارد. این منطقه، حمایت‌ها یا مقاومت‌های آینده را نشان می‌دهد. مثلاً یک الگوی مثلث متقارن در سمت راست این منطقه تثبیتی ظاهر شده است و نقطه I در سمت راست نمودار نیز قله‌ای در نزدیکی سقف G تشکیل داده است.

H شکاف خستگی است. توجه کنید که قیمت چگونه در کف شکاف مورد حمایت قرار می‌گیرد.

الگوی مثلث متقارن مثالی کامل از یک الگوی نموداری است. قیمت از خط روندی به خط روند دیگر نوسان می‌کند و با حرکاتش سطح داخلی الگو را پر کرده است. سقف‌ها و کف‌های الگو با هر دو خط روند به خوبی برخورد کرده‌اند.

توجه نمائید که قیمت چگونه در نقطه A وارونه می‌شود و این سطح دقیقاً در بالای سقف الگوی مثلث قرار دارد. من بعداً در مورد رفتار این الگو در فصل ۲۶ توضیح خواهم داد.

رأس الگوی مثلث می‌تواند به عنوان حمایت یا مقاومت

آینده عمل کند. اگرچه دره B به زیر رأس مثلث کاهش می‌یابد، اما در نهایت وارونه شده و قیمت به سمت بالا حرکت می‌کند. خط افقی قرمز رنگ که قله‌های C و D را به هم وصل می‌کند، حمایت و مقاومت در قله‌ها را نشان می‌دهد. در زمان افزایش قیمت، انتظار می‌رود قیمت در سطح قله قبلی وارونه شود (البته این نکته را در ذهن داشته باشید که ممکن است این اتفاق نیفتد).

این ایده در مورد دره‌ها نیز صدق می‌کند. دایره آبی رنگ منطقه تراکم افقی در E را نشان می‌دهد. هنگامی که در نقطه F، قیمت تلاش می‌کند از آن سطح فراتر برود، به مقاومت بالاسری ایجاد شده توسط منطقه تثبیتی افقی اصابت کرده و مانع از افزایش بیشتر قیمت می‌شود.

در نهایت، قیمت برای یافتن حمایت به K سقوط می‌کند و این حمایت توسط قله J و منطقه تراکمی سمت چپ آن ایجاد شده است.

هنگامی که به روند قیمت نگاه می‌کنید، نقاطی را در ذهن‌تان تصور کنید که می‌توانند باعث توقف یا وارونه شدن روند شوند. آن نقاط بازگشتی می‌توانند توسط قله‌ها و دره‌های قبلی، مناطق تثبیتی افقی، شکاف‌ها، خطوط روند، الگوهای نموداری و اعداد صحیح ایجاد شوند.

فصل بعد در مورد چهار نوع شکاف بحث می‌کند. سرمایه‌گذاران به این الگو علاقه زیادی دارند و من دلیل این علاقه را نمی‌توانم درک کنم.

نکاتی برای سرمایه‌گذاران هوشمند

غالباً حمایت می‌تواند تبدیل به مقاومت و یا بالعکس شود.

تعریف شکاف خستگی:

شکاف خستگی در پایان روند پدیدار می‌شود. معمولاً این نوع شکاف طی یک تا دو هفته بسته می‌شود.